

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/220374,Kulisy-historii-odc-219-Dabrowszczacy-i-wojna-w-Hispanii-7-czerwca-2025.html>

27.02.2026, 03:34

„Kulisy historii” odc. 219 „»Dąbrowszczacy« i wojna w Hiszpanii” – 7 czerwca 2025

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na odcinek „»Dąbrowszczacy« i wojna w Hiszpanii” w ramach cyklu „Kulisy historii”.

07.06.2025

[Wojna domowa w Hiszpanii](#)

W czasach, gdy Europa stała na krawędzi wojny, tysiące ochotników z całego świata ruszyło do Hiszpanii, by bronić republiki przed siłami gen. Francisco Franco. Wśród nich byli Polacy – głównie o lewicowych i komunistycznych poglądach – tworzący XIII Brygadę Międzynarodową im. Jarosława Dąbrowskiego, znaną jako Dąbrowszczacy. Walczyli w imię idei, często z narażeniem życia. Ale czy tylko? Z jednej strony stawiani jako symbol międzynarodowej solidarności, z drugiej – oskarżani o udział w budowaniu powojennego aparatu represji w Polsce Ludowej. Hiszpańska wojna domowa była nie tylko lokalnym konfliktem – toczyła się pod okiem wielkich mocarstw. Sowiecki wywiad wspierał republikę, a gen. Franco otrzymywał wsparcie od nazistowskich Niemiec. To klasyczna wojna zastępcza, która stała się brutalnym preludium do II wojny światowej.

Na pytania red. Rafała Dudkiewicza odpowie dr Daniel Czerwiński – historyk (Oddziałowe Biuro Badań Historycznych w Gdańsku).

Emisja 7 czerwca 2025 r., godz. 15.00 na kanale IPNtv.

* * *

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć – jako jednostki i wspólnota –

skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzemy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami – pojedynczymi i zbiorowymi.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

II wojna światowa

Posłuchaj